

Predikan

Kyndelsmässodagen 2012, årg. 1

Psalmer: 34:1-2, 10, 37, 405, 2:3-4

Pär-Magnus Möller

Josef och Maria älskade Jerusalems tempel. Vi kan förstå utifrån de få utsagor som finns om dem att de gärna begav sig dit så fort de hade möjlighet. Kanske tillhörde de också en rörelse inom det judiska folket som satte templet högre än andra delar av befolkningen gjorde. Nu fick de i vart fall skäl att bege sig till templet än en gång för att offra den fattiges duvor för det barn som föddes för fyrtio dagar sedan och som omskars för trettio dagar sedan.

Templet är säkert fullt av folk och den lilla familjen tränger sig fram genom hopen, genom Hedningarnas förgård, fram till trappan där prästerna skall ta emot offret.

Då träder en äldre man fram inför dem, Symeon.

Under fyra hundra år hade Anden och profetiorna varit tysta bland folket. En del menade att profeternas och andens tid var ute – det var förr Gud talade till folket på det sättet, sade man. En del menade att det var okunnigt och omodernt att tala om Gud som om han som sänder profetior och talade genom Anden - den grekiska filosofin hade tagit över deras sätt att se på tillvaron – och där rymdes inte sådant som Ande och profetior.

Men så hände det vid tiden för Jesu födelse att ett nytt fenomen börjat dyka upp lite varstans; Jesu mor Maria hade profeterat, Johannes döparens far Sakarias hade profeterat – Anden hade kallat folk fjärran ifrån för att tillbe barnet – och Symeon hade Guds Helige Ande vilande över sig när han genom profetisk klarsyn hade sett att Messias var här – och hört av Anden att Symeon snart skulle få möta honom.

Symeon kände löftena om Messias ankomst väl. Han längtade efter deras uppfyllelse. Som gammal man hade han med all säkerhet sett mycket av lidande och otrohet bland folket. Han såg att de var vilsna, som får utan herde. Han hade sett hur Guds ord hade tolkats till egna själviska syften, hur Guds namn smutsats ner genom att hans folk behandlat varandra illa, förnedrat varandra och blivit förnedrade. Många gånger hade han säkert klagat inför Herren – och då hade löftet givits honom att han inte skulle få se döden förrän han sett löftet fullbordats – så nära var det – Gud hade inte glömt sitt folk. Så drevs Symeon till templet denna dag – och när barnet bärs fram släpper alla tvivel och all osäkerhet. Både Maria och Josef verkar trygga i att överlämna barnet i den gamles händer – kanske känner de igen profetians Ande i den gamles ögon.

Sakarias lovprisar Gud för att han fått se att Herrens löften var sanna, att han nu äntligen var löst från sina plikter i livet och fick vänta en salig hädanfärd – och

han tackade för att hela världen nu skulle räddas genom detta barn. Därefter vänder han sig till Josef och Maria. Jag kan tänka att hans blick med ens blivit allvarlig – och vi kan höra hur Maria lite över trettio år senare återberättar dessa ord för Lukas, och då med den självupplevda erfarenheten i rösten; *Detta barn skall bli till fall eller upprättelse för många i Israel och till ett tecken som väcker strid – ja, också genom din egen själ skall det gå ett svärd – för att mångas innersta tankar skall komma i dagen.*

Än en gång får vi med all önskvärd tydlighet höra att det lilla barnet som kallas Messias skall komma och dela världen i två läger, han skall väcka strid och tydliggöra sprickan som finns mellan Guds rike och världens rike.

Det är underligt och oroande att när vi idag talar om Jesus, i det offentliga samtalet, så förvandlas Jesus ofta till någon slags snäll figur som bara förkunnar frid och kärlek och mjukhet. Det hänvisas ständigt till Jesu kärleksbudskap när samtalet börjar röra vid tankar som är känsliga för nutidsmänniskan – och det poängteras att det är det som står i centrum oavsett vad Jesus råka säga som skulle kunna komplicera frågeställningen.

Det må vara sant att Jesu kärlek står i centrum, men med begreppet ”Jesus kärleksbudskap” verkar man ofta bara mena allmän snällhet – gärna med en liberal touch – det kan den som läst sin bibel knappast säga står i centrum av Jesu förkunnelse. Jesus förvandlas i debatten ofta till det som vi i dag definierar som snällhet – han blir en tomte helt enkelt – en sagofigur som gestaltar våra egna goda tankar i jätteformat – gärna med den politiska korrektheten som pekpinne mot dem som vill bredda bilden av honom. Problemet är nämligen att när man läser i skriften framträder en annan bild av Jesus än den velourmjuke kärlekstomten – visst är det ett kärlekens budskap Jesus förmedlar – men det är onekligen tuff love han förkunnar – inga rosa myskuddar och varma filter där inte.

Jesus kommer helt enkelt inte för att krama oss utan för att strida den goda striden för din och min skull. Han kommer för att rädda oss undan den ondes rike, för att rädda oss undan också det som är förstört inom oss själva. Han drivs av en kärlek till våra själar och kroppar som vi inte ens kan greppa – men han vet att det brinner i knutarna, och med brandmannens bryskhet tvingas han driva oss ut ur det brinnande huset.

Det är viktigt att vi har en rätt förståelse för vem Jesus är – och inte låter lura oss av det som låter bekvämt och fint. Jesus kom inte för att krama oss utan för att rädd oss.

Den stora frågan är därför om vi vill bli räddade? – Eller om vi bara vill ha lite lugn och ro...

Är Jesus mitt fall eller är han min upprättelse? När vi möter Jesus såsom han är finns det ingen människa som i egentlig mening kan stå upprätt inför honom. När vi möter Jesus såsom han är drabbas vi av den kärlek som är helig. Den är som en eld som både förtär och renar, befriar. Vi möter i Jesus en person som burit allt ont i världen i sin egen kropp – också det onda som mitt liv åsamkat. Jag står därför inför honom som har all rätt att avsky mig, avvisa mig, förakta mig. När jag möter Jesus såsom han är så är det som om jag får se in i en klar spegel där jag framträder i all min skröplighet och svaghet. Inför honom är ingenting dolt – ingenting.

Det är i denna stund allt avgörs. Jag kan välja att förneka allt jag ser – förakta honom som uppenbarade det, säga att Jesus, om han är sådan som talar om min verkliga synd, bara är en gammaldags dömande Gud som är värt all nutidens förakt. Många gör också så. Man avvisar allt som handlar om offer, om blod, om försoning, om synd – *det ger ju bara dåligt samvete*, säger man – *det är inte psykologiskt riktigt att låta människor bejaka den dom som Jesus faktiskt uppenbarar i världen*. Istället ställer man fram snällhetstomten och talar om den bejakande guden som ser mellan fingrarna vad gäller synden – och som inte kräver offer eller efterföljelse. Man säger: *Allt är väl med dig, allt är lugnt* – men var och en som sett något av den verkliga kampen i denna värld vet att långt ifrån allt är väl och långt ifrån allt är lugnt.

Men jag kan också, i mötet med Jesus, välja att bejaka sanningen om mig själv i all dess mörker och vedervärdighet. Bejaka sanningen om mig själv, erkänna att det är såsom det är. Detta är inte alltid lätt – det är smärtsamt – det är ju att ge upp sig själv – att dö, att kapitulera inför honom som är livet självt. Detta bejakande klarar vi inte av oss själva – det är omöjligt för oss – om inte Guds Ande leder oss.

Att tro – det är att bejaka sanningen om mig själv - och om Jesus - och ändå stå kvar. Att inte fly undan sanningen. Det som då sker är att den spegelbild som uppenbarat allt mitt mörker sakta förvandlas till ljus – och i spegelbilden framträder Jesus – den korsfäste Jesus. Och man kan tycka att den bilden är fasansfull. För er som såg TV-serien Verkliga människor – såg hur hubotarna, robotarna stannade upp inför ett krucifix och sade – *vad äckligt!* Det är en spontan reaktion för den som inte tror, men för den som först sett sitt eget mörker, framträder inte alls bilden av den korsfäste som äcklig utan som underbar. Bortom orden uppenbarar bilden av den korsfäste den kärlek som upprättar allt. Det är ingen velour-kärlek, det är en kärlek genom offer och blod – för min skull.

Det Jesus vill ge oss är inte en lära – inget kärleksbudskap i största allmänhet. Det Jesus vill ge är ett liv i gemenskap med honom i Guds rike. Guds evangelium är inte texter att läsa och förstå – utan liv och gemenskap – upprättat liv och helad gemenskap.

Revolutionen, för det är en revolution som Jesus satt igång, omvälver inte bara världens ordningar utan också ditt eget liv. Striden mellan Guds rike och världens rike sker i bekämpandet av orättvisor, fattigdom och svält – men det sker också i ditt hjärta – det är där allting börjar. Striden står om ditt hjärta, om din själ, om din kropp, om ditt eviga väl.

Att vara satt mitt i striden innebär att vi alla på olika sätt blir skadade i den. Det är mäktiga krafter som strider. Det är få kristna som undgår kampen utan smärta och rädsla. Symeon visste detta och han hade själv fått sår i striden. Det var därför han längtade efter att få se Jesus. I Jesus blev striden förståelig. I Jesus förklarades allt. Guds löften var ju sanna, och Symeon fick själv se in i evighetens ögon. Då blev allt klart. Nu kunde Symeon få dö. Nu visste han vad han behövde för att få frid.

Vi är inte kallade in i striden ensamma – vi kallade att leva tillsammans som bröder och systrar. Ingen är kallad att leva sitt kristenliv bara för sig själv – du är kallad in i Guds gemenskap. Vi behöver ständigt återvända till templet för att se in i evighetens ögon – vi behöver se honom i ordet, i sakramenten, i bönen, i lovsången, i varandra. Vi behöver öva oss den andliga kampen. Tala tro med varandra, använd era präster och diakoner för samtal om Guds vägar i era liv, var med och bär församlingen i de dagliga tideböerna i kyrkan. Fördjupa dig i skriften tillsammans med oss andra. Det är i det heliga som allting börjar – i de heligas gemenskap där Jesus lovat att han ständigt är.

När striden ökar i intensivitet behöver vi den andliga disciplin och övning vi kan få när saker och ting är lugna. Det är nu du behöver öva dig i heligt liv. Tro inte annat än att Jesus mer och mer i vårt sekulariserade land kommer att väcka strid. Då gäller det att vi har övat att i stormen ha blicken fäst på Jesus – annars går vi under.

”Detta barn skall bli till fall eller upprättelse för många i Israel och till ett tecken som väcker strid”

Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande – såsom det var av begynnelsen, nu är och skall vara, från evighet till evighet. Amen.